

SVERIGES

HÄRADSALLMÄNNINGSFÖRBUND

Fabriksgatan 54.D 702 23 ÖREBRO Tel:019-108080

Fax:019-108083

Remissvar på underlagsrapporter från arbetet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram.

Övergripande synpunkter och reflektioner

Sveriges Häradsallmäningsförbund välkomnar initiativet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram (NSP). Visionen ”Skogen – det gröna guldets – skall bidra till jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi” ligger helt i linje med Förbundets grundsyn.

Förbundet hade förmånen att få vara representerat i arbetsgrupp 1 och därmed få vara med och påverka – men också uppleva hela ”resan” som grupp 1 gjorde och se med vilket engagemang gruppdeltagarna deltog. Det tycks ha varit samma engagemang i de andra grupperna!

Sveriges Häradsallmäningsförbund har huvudfokus på att äga och bruka skog och därmed är det i första hand de två första arbetsgrupperna som har arbetat med de frågor som ligger oss närmast. Självklart påverkas ägandet, brukandet och ekonomin av infrastruktur, produktutveckling, att ha en industri i världsklass osv (dvs AG 3 och 4 frågor) men i detta remissvar har vi valt att fokusera på de mera övergripande frågor som berör ägande och brukandet. I stora drag delar vi den grundsyn som förmedlas i andra svar från skogsnäringen – exempelvis Skogsindustriernas, KSLA:s och LFR/Skogsägarnas remissvar.

Vi ser klimatfrågan som en av vår tids största utmaningar och vi ser skogen som en del av lösningen. MEN om skogen i Sverige ska vara en del av lösningen i den bioekonomi som allt fler talar om krävs en *långsiktig* näringspolitik som bejakar stärkt konkurrenskraft, förstärkt innovationskraft osv. I de skogar som vi idag anlägger kommer första åtgärden som ger virke - och förhoppningsvis pengar till markägaren – om 20 till 30 år. Skogsbruk är ett långsiktigt arbete med ett extremt långt tidsperspektiv och det därför viktigt med tydliga spelregler som inte ideligen ändras.

Vi har nu under några årtionden haft en ny skogsvårdslag som betonar frihet under ansvar och att miljömål och produktionsmål är jämställda. Förbundet ser det som mycket viktigt att skogsvårdslagen och äganderätten ligger fast. Allemansrätten är unik för Sverige och är på många sätt bra – men tex det mångbruk det talas om i många förslag kan urholka äganderätten. Dvs om mångbruket tangerar eller går över gränsen för allemansrätten ska avtal upprättas med markägaren för att reglera det – dvs i normalfallet ska alla de som driver kommersiell verksamhet på annans mark ha ett avtal med markägaren.

Sverige har stora arealer med strikt skyddad skog. Sverige har också flera former av icke strikt skydd som vi till skillnad från andra länder inte redovisar. Totalt är det ca 30 procent av våra skogar som är strikt skyddade – eller undantagna från aktivt brukande. Förbundets uppfattning är att vi nu har en rimlig balans mellan produktion och skydd. Fokus framöver bör vara att nya

reservat ska ha mycket höga naturvärden och att mer resurser ska läggas på att utveckla nu skyddade områden. En del reservat kanske ska avvecklas?

De två skyddsformer som är mest bekymmersamma är Artskyddsförordningen och Nyckelbiotopsbegreppet. Båda skyddsformerna har förändrats så att de idag har utformning med tillhörande konsekvenser som i enskilda fall starkt urholkar äganderätten.

Det är en allt lägre andel av Sveriges befolkning som bor och verkar på landsbygden. I flera arbetsgrupper tas upp konkreta förslag för att stärka allmänhetens kunskap och intresse för skog och mark. Vi ser dessa frågor som viktiga för att kunna ha en hög förändringstakt mot bioekonomi. Det är också viktigt att samhället har kunskap, respekt och förståelse för de drivkrafter som nästan alla skogsägare och anställda i skogsbolag har för hållbart och långsiktigt skogsbruk. Många Häradsallmänningar har just nu diskussioner med sin Länsstyrelse om olika former av reservat där samhället/myndigheten nu vill ”skydda” skogen från oss som brukat den marken i över 1000 år. Det är den enskilda Häradsallmänningen som skapat biotopen. Balansgången är inte lätt – men det är viktigt att förstå dynamiken i olika processer.

Ny skogsvårdslag tillsammans med Skogsstyrelsens måldialoger, stort naturintresse hos nästan alla skogsägare och vi som arbetar med skog, ny forskning och kunskap mm gör att vi har en snabb förändring i skogsbrukandet. De nya skogar vi skapat de senaste årtiondena ser helt annorlunda ut än de som anlades för 40 – 50 år sedan och all statistik visar att död ved, löv osv ökar vilket innebär att mångfalden börjar öka.

Vår miljö är viktig! Tillspetsat så ställs olika miljöintressen mot varandra. Vi anser att allt för ofta läggs för mycket resurser på en enskild art i ytterkanten på dess utbredningsområde – bättre vore kanske att lägga mer fokus på att skapa och bevara värdefulla miljöer? Just därför är det viktigt att lyfta perspektivet och se helheten. Vi anser att tex livscykelanalyser är viktigt – och då bör träanvändningen bli en viktig del i lösningen. Det är kanske så att vi av miljöskäl bör öka produktionen i skogen med tex 20 procent? Hur får vi mer nytta av befintliga och nya reservat?

Vi är mycket positiva till initiativet till att ta fram ett nationellt skogsprogram. Det finns många kloka förslag och synpunkter i de fyra arbetsgruppernas rapporter. Ovan har vi lyft några större frågeställningar som vi anser tydligare ska belysas – men rapporterna ger en bra grund till att nu lägga fram ett NSP som slår fast långsiktiga riktlinjer för hur vi ska nyttja skogen i en utvecklad bioekonomi.

Erik Petré
Sekreterare i Sveriges Häradsallmäningsförbund

Vilka är vi??

Sveriges Häradsallmäningsförbund organiserar Sveriges Häradsallmänningar – drygt 60 stycken på totalt 120.000 ha. Häradsallmänningar är av skogs- och jordägare i en bygd gemensamt ägd skog. Häradsallmänningarna har funnits i mer än 1.000 år och eftersom ägandet inte har ändrats så finns på Häradsallmänningarnas mark ett extremt långt och obrutet ägande där både lagen om Häradsallmänningar samt den enskilde Häradsallmänningens reglemente genomförs av att de ska vårdas väl.